

Hiro'a

JOURNAL
D'INFORMATIONS
CULTURELLES

_ DOSSIER : **Une longue
Nuit de la lecture
étoilée et numérique**

_ LA CULTURE BOUGE : **LE CONSERVATOIRE, VIVIER DE JEUNES CHANTEURS
2021 : EN AVANT LA MUSIQUE... ET LA DANSE !**

_ L'ŒUVRE DU MOIS : **TI'I ET GÉNÉALOGIE**

_ LE SAVIEZ-VOUS ? : **IVENKA KLIMA TRACE SA VOIE
LE MORE : REPRENDRE LE FIL**

JANVIER 2021

NUMÉRO 159

MENSUEL GRATUIT

Te tahi mau fa'a'ohipara'a nō te mara, metua-pū-a'a e te miri

ROHIPEHE : NATEA MONTILLIER TETUANUI (VĀHINE)
'OHIPA : 'IHIN ŪNA'A, 'IHI REO (ETHNOLOGUE, LINGUISTE)

19

Teie te tahi nau rā'au e tupu nei nā ni'a i nā 'e'a to'o piti nō 'Ōpūnohu i Mo'orea- Te ara-tupuna 'e Te 'e'a nō te 'āro'a Pu'uroa - i fāna'o i te tahi mau paruai fa'a'ite'itera'a i tō rātou fa'a'ohipara'a i roto i te orara'a ā te Mā'ohi, i te mātāmua iho ā rā.

Te rau'ere mara hōho'a NMT

Mara, 'aha-tea, 'aha-uri, *Neonauclea forsteri*, arbre, tree, IND

E tumu rahi teie, e rā'au pa'ari roa, e mea teatea te ro'a ō te 'aha-tea (rau rī'i) e e mea uri te ro'a ō te 'aha-uri (rau rahi). E rā'au ē auhia e te feiā nana'o, 'aita 'oia e pē-hā-noa i te miti. E fa'a-ti'a-hia 'oia ei pou uāhu. I te tahi taime e taraihia ei va'a, teie rā e mea toiaha roa. E ua'a te mara i te 'ava'e tiunu e tiurai.

Miri, *Ocimum basilicum basilic commun*, Sweet basil, MOD

E no'ano'a ravehia e te autahu'a miri i terā rā tau nō te miri i te tino pohe ; e no'ano'a ato'a i teie mahana nō te hei upo'o e te tāhei 'arapo'a ; e tunu-ato'a-hia nō te fa'a-no'ano'a i te mā'a.

E fa'ahopu te tamari'i i te pape ha'api-hapiha e nehenehe ato'a e inu i te ti. E fa'a'ohipahia ei pāruu i te pae fare 'eiaha te manumanu e haere mai i ni'a i te mā'a tanu. E tatahi o na i te ra'o. ♦

Te miri e'uaa hōho'a JFB

Te tahi rau'ere metua-pū-a'a hōho'a NMT

Metua-pū-a'a, *Phymatosorus grossus* fougère, Musk fern, POL

E tumu rahi teie, e rā'au pa'ari roa, e mea teatea te ro'a ō te 'aha-tea (rau rī'i) e e mea uri te ro'a ō te 'aha-uri (rau rahi). E rā'au ē auhia e te feiā nana'o, 'aita 'oia e pē-hā-noa i te miti. E fa'a-ti'a-hia 'oia ei pou uāhu. I te tahi taime e taraihia ei va'a, teie rā e mea toiaha roa. E ua'a te mara i te 'ava'e tiunu e tiurai.

Te tahi rau'ere metua-pū-a'a hōho'a NMT